THEATERKRANT

Het Ministerie van Onverrichter Zake, Garage TDI

De bende van de witte roos (8+)

JONGE ACTIVISTEN EISEN OVERTUIGEND DE TOEKOMST OP

Kester Freriks
16 november 2026

Gezien op 15 november 2026, De Nieuwe Kolk, Assen

Vijf gemaskerde activisten komen op in het theater; ze zijn onherkenbaar uitgedost, zelfs hun stemmen zijn vervormd. Ze bezetten de speelvloer, de geplande voorstelling voor kinderen en volwassenen gaat niet door. Iedereen is gegijzeld.

In de voorstelling *De bende van de witte roos*, een coproductie van Het Ministerie van Onverrichter Zake en Garage TDI, komen jonge actievoerders in opstand tegen alle onrecht die de natuur wordt aangedaan: er zijn geen bomen of bossen meer, nergens is de lucht schoon en zuiver, de volwassenen van deze wereld maken er een puinhoop van. ‘Wij eisen de toekomst op’, schrijven ze in koeienletters op een spandoek. En ze houden protestborden omhoog, zoals ‘Geen bommen maar bomen’. Het is duidelijk: deze kinderen gaan de barricade op.

We gebruiken cookies om ervoor te zorgen dat onze site zo soepel mogelijk draait. Als je doorgaat met het gebruiken van deze site, gaan we er vanuit dat je ermee instemt.

‘Spandoekentheater’ heette dit genre weleens, geïnitieerd door de Duitse toneelschrijver Bertolt Brecht (1898-1956). Je ziet het nog maar weinig, daarom is het des te verrassender deze vorm terug te vinden. In de regie van Frederieke Vermeulen en op tekst van Danielle Wagenaar is *De bende van de witte roos* een voorstelling die er, zoals de makers dat willen, ‘echt toe doet’. Actueel, spannend, enerverend. Het idee is van Niek van der Horst een van de medespelers op het podium.

Namen hebben de activisten niet uit veiligheidsredenen, ze heten A, B, C, D en X. Dit laatste bendelid is aanvankelijk een buitenbeentje. Zij appt bijvoorbeeld met haar vader en dat mag helemaal niet van de guerilla-leider, elk contact met de buitenwereld is verboden. Even voor de duidelijkheid: de voorstelling is geen bewerking van het gelijknamige boek *De bende van de Witte Roos* (1946) van Astrid Lindgren. Misschien schept de toneeltitel bij lezers verwarring en/of verwachtingen, vandaar deze terzijde.

De voorstelling heeft vaart, de clubleden vormen aanvankelijk een hechte groep met een leider, een enkele meeloper, een idealist die opkomt voor het lot van ene Kees naar wie een parkje is vernoemd en het dwarsdenkertje X. Voor je het weet is het decor (vormgeving Marlies Schot) omgetoverd tot een heuse plek van actievoerders, compleet met een tentje met ‘Actie’ erop. Ook is er een bom gemaakt die dreigt te ontploffen, met alle gevolgen vandien. In theatraal opzicht klopt alles perfect. Op ingenieuze wijze weten de makers de ziel van een actieclub te raken.

We gebruiken cookies om ervoor te zorgen dat onze site zo soepel mogelijk draait. Als je doorgaat met het gebruiken van deze site, gaan we er vanuit dat je ermee instemt.

Eerst is er een groot besef van saamhorigheid, maar er ontstaat ook onderlinge frictie. Een broodje met salami bijvoorbeeld, dat mág helemaal niet, je kunt niet actievoerder zijn én vlees eten. De politieman die plots opduikt met een overhangende buikje en in knalrode outfit (verrukkelijk gedaan door kostuumontwerper Freja Roelofs) toont een ijzersterk staaltje acteren. Hij weet de opstandige bende toch enigszins van de wijs te brengen, precies wat de bedoeling is. De groep krijgt een samenscholingsverbod. Als de ME dreigt uit te rukken met waterkanon en al, slaat de angst toe. Spanning verhogende muziek van Joop van Brakel klinkt mee.

De overtuigingskracht van de kinderbende is groot. Ze nemen het op voor de planten en dieren, het egeltje bijvoorbeeld waarvan we op het achterdoek het schattige silhouet zien. Een detail als dit geeft extra sfeer en lading. Waarom wordt er niet naar de kinderen geluisterd? Waarom hebben volwassenen het voor het zeggen? De opstandigheid is meer dan een generatieconflict, het is een bewijs van 'burgerlijke ongehoorzaamheid'. Het gaat vooral om de jeugdige generatie die oproept tot het besef dat de wereld gered moet worden. De leuze 'Wij eisen de toekomst op' laat zien hoe het innerlijke vuur van protest vooral een empathische beweging is, de bende wil in eerste instantie de wereld redden, de wereld waarin zij nu leven en die door de volwassenen behoorlijk wordt aangetast. Aan het slot krijgt de vijfkoppige bende op het podium steun van alle kinderen uit de zaal. Applaus!

Foto's: Moon Saris

ELDERS

We gebruiken cookies om ervoor te zorgen dat onze site zo soepel mogelijk draait. Als je doorgaat met het gebruiken van deze site, gaan we er vanuit dat je ermee instemt.

Nog geen andere recensies

We gebruiken cookies om ervoor te zorgen dat onze site zo soepel mogelijk draait. Als je doorgaat met het gebruiken van deze site, gaan we er vanuit dat je ermee instemt.